

► Λατινικά Β λυκείου

Μεταφράσεις- αρχικοί χρόνοι

Σεβαστή Δριμαροπούλου ► Φιλολογική Επιμέλεια: Δριμαροπούλου Σεβαστή ►

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ο ποιητής Οβίδιος είναι εξόριστος στην Ποντική γη. Γράφει συχνά γράμματα στη Ρώμη. Τα γράμματά του είναι γεμάτα παράπονα. Αποζητά τη Ρώμη και κλαίει την κακή του τύχη. Διηγείται για τους βάρβαρους κατοίκους και την παγωμένη γη. Οι έγνοιες και οι δυστυχίες βασανίζουν τον ποιητή. Πολεμάει ενάντια στην αδικία με τις επιστολές του. Η Μούσα είναι η μοναδική φίλη του ποιητή.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

exulo, -avi, -atum, -are 1 = είμαι εξόριστος

scriptito, -avi, -atum, -are 1 = γράφω συχνά

sum, fui, esse = είμαι

desidero, -avi, -atum, -are 1 = επιθυμώ

deploro, -avi, -atum, -are 1 = θρηνώ

narro, -avi, -atum, -are 1 = αφηγούμαι

excrucio, -avi, -atum, -are 1 = βασανίζω

repugno, -avi, -atum, -are 1 = αντιμάχομαι, αντιστέκομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

poeta, -ae (A) = ποιητής

terra, -ae (Θ) = γη, χώρα

epistula, -ae (Θ) = επιστολή

Roma, -ae (Θ) = Ρώμη

querela, -ae (Θ) = παράπονο

fortuna, -ae (Θ) = τύχη

incola, -ae (A) = κάτοικος

cura, -ae (Θ) = έννοια φροντίδα

miseria, -ae (Θ) = δυστυχία

iniuria, -ae (Θ) = αδικία

Musa, -ae (Θ) = Μούσα

amica, -ae (Θ) = φίλη

B' ΚΛΙΣΗ

Ovidius, -ii και -i(A) = Οβίδιος

ΕΠΙΘΕΤΑ

Ponticus, -a, -um=του Πόντου, Ποντικός

plenus, -a, -um=γεμάτος, πλήρης

adversus, -a, -um =ενάντιος, αντίθετος

barbarus, -a, -um=βάρβαρος

gelidus, -a, -um=παγωμένος

unicus, -a, -um=μοναδικός

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in +ΑΦ : σε (στάση)

de +ΑΦ=για, σχετικά με (αναφορά)

contra +ΑΙΤ =εναντίον (εχθρική διάθεση)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ο Αινείας είναι γιος του Αγχίση. Πατρίδα του Αινεία είναι η Τροία. Οι Έλληνες πολιορκούν την Τροία και την κυριεύουν με δόλο. Ο Αινείας πλέει προς την Ιταλία με τον Αγχίση, με το γιο του και με τους συντρόφους του. Οι άνεμοι όμως αναταράζουν το πέλαγος και φέρνουν τον Αινεία στην Αφρική. Εκεί η βασίλισσα Διδώ Θεμελιώνει μια καινούργια πατρίδα. Ο Αινείας διηγείται στη βασίλισσα από την αρχή τους δόλους των Ελλήνων. Η βασίλισσα ερωτεύεται τον Αινεία κι ο Αινείας τη βασίλισσα. Τελικά ο Αινείας πλέει στην Ιταλία και η βασίλισσα ξεψυχάει.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

sum, fui, esse = είμαι

oppugno, -avi, -atum, -are 1 = πολιορκώ

expugno, -avi, -atum, -are 1 = κυριεύω

navigo, -avi, -atum, -are 1 = πλέω

turbo, -avi, -atum, -are 1 = ταράζω

porto, -avi, -atum, -are 1 = μεταφέρω

fundo, -avi, -atum, -are 1 = ιδρύω

renarro, -avi, -atum, -are 1 = διηγούμαι από την αρχή

amo, -avi, -atum, -are 1 = αγαπώ

exspiro, -avi, -atum, -are 1 = ξεψυχώ, πεθαίνω

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

Aeneas, -ae= Αινείας

Anchises, -ae= Αγχίσης

patria, -ae = πατρίδα

Troia, -ae = Τροία

Italia, -ae = Ιταλία

Africa, -ae = Αφρική

regina, -ae= βασίλισσα

insidiae, arum= ενέδρα (μόνο πληθ.)

B' ΚΛΙΣΗ

filius, -ii/-i= γιος

Graeci, orum = οι Έλληνες

dolus, i = δόλος

natus, i =γειος

socius, i και ii=σύντροφος

ventus, i =άνεμος

pontus, -i=πόντος, θάλασσα

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Dido, -onis=Διδώ

ΕΠΤΙΘΕΤΑ

novus, a, um=νέος

ΕΠΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

Ibi =εκεί

Denique =τελικά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ad +AIT =σε (κίνηση προς τόπο)

in +AIT=προς, σε (κίνηση προς τόπο)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

sed (αντιθ)=αλλά

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Ο Κηφέας και η Κασσιόπη έχουν μια κόρη, την Ανδρομέδα. Η Κασσιόπη, περήφανη για την ομορφιά της, συγκρίνει τον εαυτό της με τις Νηρηίδες. Ο Ποσειδώνας θυμωμένος στέλνει στην ακτή της Αιθιοπίας ένα θαλάσσιο κήτος, που αφανίζει τους κατοίκους. Το μαντείο απαντά στους κατοίκους: "Στο θεό αρέσει βασιλικό σφάγιο". Τότε ο Κηφέας δένει την Ανδρομέδα πάνω σ' ένα βράχο. Το κήτος κατευθύνεται προς την Ανδρομέδα. Ξαφνικά καταφθάνει πετώντας ο Περσέας με τα φτερωτά σανδάλια του· βλέπει την κόρη και θαμπώνεται από την ομορφιά της. Ο Περσέας σκοτώνει το κήτος με το δόρυ και απελευθερώνει την Ανδρομέδα. Ο Κηφέας, η Κασσιόπη και οι κάτοικοι της Αιθιοπίας χαίρονται πάρα πολύ.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

habeo, habui, habitum, -ere 2=έχω
comparo, -avi, -atum, -are 1=συγκρίνω
urgeo, ursi, -, -ere 2=σπρώχνω, στέλνω
noceo, nocui, nocitum, -ere 2= βλάπτω
respondeo, respondi, responsum, -ere 2=απαντώ
placeo, placui, placitum, -ere 2= αρέσω
adligo, -avi, -atum, -are 1= δένω
moveo, movi, motum, -ere 2= κινώ
advolo, -avi, -atum, -are 1=καταφθάνω, σπεύδω πετώντας
video, vidi, visum, -ere 2=βλέπω
stupo, stupui, -, -ere 2=θαμπώνομαι
deleo, delevi, deletum, -ere 2=καταστρέψω, σκοτώνω
libero, -avi, -atum, -are 1=απελευθερώνω
gaudeo, gavisus sum, -ere (ημιαποθετικό) 2=χαίρομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

Cassiope, -es=Κασσιόπη

Andromeda, ae=Ανδρομέδα

filia,ae=κόρη

forma,ae=μορφή, ομορφιά

Nympha, -ae=Nύμφη

ora, -ae=ακτή

Aethiopia,-ae=Αιθιοπία

belua, -ae=κήτος

incola, -ae (A)=κάτοικος

hostia, -ae=σφάγιο

puella, -ae=κοπέλα, κορίτσι

hasta, -ae=δόρυ

Β΄ ΚΛΙΣΗ

Cepheus,-i=Κηφέας

Neptunus, -i=Ποσειδών

oraculum, -i=μαντείο

deus, -i=Θεός

scopulus, -i=βράχος

Perseus, -i=Περσέας

calceus, -i=υπόδημα

ΕΠΙΘΕΤΑ

superbus,a, um=περήφανος

marinus,a, um=θαλάσσιος

regius,a, um=βασιλικός

pennatus,a, um=φτερωτός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

suus, -a, -um (κτητ.) =δικός του

qui, quae, quod (αναφ.) =ο οποίος

ego (προσ.) =εγώ

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Tum =τότε

Repente =ξεφνικά

valde=πάρα πολύ

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

cum + ΑΦ= με (παραβολή)

ad + AIT =σε (κίνηση προς)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

Τους αρχαίους Ρωμαίους διέκρινε πάρα πολύ μεγάλη ομόνοια και ελάχιστη πλεονεξία. Οι Ρωμαίοι ήσαν γενναιόδωροι στη λατρεία των Θεών αλλά οικονόμοι στην ιδιωτική τους ζωή. Συναγωνίζονταν μεταξύ τους στη δικαιοσύνη και φρόντιζαν την πατρίδα τους. Στον πόλεμο απομάκρυναν τους κινδύνους με το θάρρος τους και αποκτούσαν συμμάχους με τις ευεργεσίες τους. Εκλεγμένοι άντρες φρόντιζαν για το κράτος· αυτοί είχαν το σώμα αδύναμο από τα χρόνια (εξαιτίας της ηλικίας τους) αλλά το πνεύμα δυνατό χάρη στη σοφία τους.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

sum, fui, - , esse=είμαι

certo, -avi, -atum, -are 1=συναγωνίζομαι

curo-avi, -atum, -are 1=φροντίζω

paro, -avi, -atum, -are 1=ετοιμάζω

consulto, -avi, -atum, -are 1=φροντίζω για

propulso, -avi, -atum, -are 1=απωθώ, απομακρύνω

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

concordia, -ae =ομόνοια

avaritia, -ae =πλεονεξία

iustitia, -ae =δικαιοσύνη

patria, -ae =πατρίδα

audacia, -ae =ανδρεία

amicitia, -ae =φιλία

sapientia, -ae =σοφία

B' ΚΛΙΣΗ

Romani, -orum =Ρωμαίοι

supplicium, -ii και -i =τιμωρία, στον πληθ. supplicia, -orum =προσευχές, λατρεία

deus, -i =θεός

bellum, -i =πόλεμος

periculum, -i =κίνδυνος

beneficium, -ii και -i =ευεργεσία

annus, -i =έτος

ingenium, -ii και -i =νους, πνεύμα

Γ' ΚΛΙΣΗ

corpus, -oris (O)=σώμα

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

domus, -us (Θ)=οίκος, σπίτι

ΕΠΙΘΕΤΑ

antiquus, a, utm =**αρχαίος**

maximus, a, utm =**μέγιστος**, πολύ μεγάλος (υπερθ. του magnus,a,utm =μεγάλος)

minimus, a, utm =**ελάχιστος**, πολύ μικρός(υπερθ. του parvus,a,utm =μικρός)

magnificus,a,utm =**μεγαλοπρεπής**, γενναιόδωρος

parcus,a,utm =**οικονόμος**, φειδωλός

infirmus,a,utm =**αδύναμος**

validus,a,utm=**υγιής**, δυνατός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Ego (**προσωπική**)=**εγώ**

is, ea, id (**οριστ.**)=**αυτός**

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

apud +AIT=κοντά, σε (πλησίον μεταφορικά)

in +AΦ=σε (κατάσταση)

inter +AIT=μεταξύ (αλληλοπάθεια)

in +AΦ=σε (χρόνική διάρκεια)

ex +AΦ=από, για (αιτία)

propter +AIT=για, εξαιτίας, ένεκα (εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

sed (**αντίθ**)=**αλλά**

et (**συμπλ.**)=**και**

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

Ο Σίλιος Ιταλικός, ο επικός ποιητής, ήταν άνδρας ένδοξος. Τα δεκαεφτά βιβλία του για το δεύτερο Καρχηδονιακό πόλεμο είναι όμορφα. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του παρέμενε στην Καμπανία. Στα μέρη εκείνα είχε στην κατοχή του πολλά αγροκτήματα. Ο Σίλιος είχε ευαίσθητη ψυχή. Επιδίωκε (να φτάσει) τη δόξα του Βιργιλίου και περιέβαλλε με αγάπη το πνεύμα του. Τον τιμούσε όπως ο μαθητής το δάσκαλο. Το μνημείο του, που βρισκόταν στη Νεάπολη, το θεωρούσε σα ναό.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

sum, fui, - , esse =είμαι

teneo, tenui, tentum, -ere 2=κρατώ (εδώ: me teneo=διαμένω)

possideo, possedi, possessum, -ere 2=κατέχω

habeo, -ui, -itum, -ere 2=έχω

studeo, studui, -, -ere 2= ασχολούμαι, επιδιώκω

foveo, fovi, fotum, -ere 2= περιβάλλω με αγάπη

honoro, -avi, -atum, -are 1=τιμώ

iaceo, iacui, (iacitum), -ere 2=κείμαι, βρίσκομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

poeta, -ae =ποιητής

vita, -ae =ζωή

Campania, -ae =Καμπανία

gloria, -ae =δόξα

B' ΚΛΙΣΗ

Silius, -ii και -i =Σίλιος

Vergilius, -ii και -i=Βεργίλιος

vir, viri = άνδρας (κλίνεται κατά το puer)

liber, libri =βιβλίο

ager, agri =αγρός

locus, -i ,= τόπος, πληθ̄ loca(ΟΥΔ=τόποι) και loci(A=χωρία βιβλίου)

ingenium, -ii /-i =πνεύμα

puer, pueri =παιδί

magister, magistri =δάσκαλος

annus, -i =έτος

Λατινικά Β λυκείου|

animus, -i =ψυχή

bellum, -i=πόλεμος

monumentum, -i=μνημείο, μνήμα

templum, -i=ναός

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Neapolis, -is =Νεάπολις

ΕΠΙΘΕΤΑ

pulcher, pulchra, pulchrum (β', συγκοπτόμενο)=όμορφος

tener, tenera, tenerum (β')=τρυφερός

Italicus, -a, -um =Ιταλικός

epicus, -a, -um=επικός

clarus, a, um =ένδοξος, λαμπρός

Punicus, -a, -um=Καρχηδονιακός

secundus, -a, -um (τακτικό αριθμητικό)=δεύτερος

ultimus -a, -um =έσχατος, τελευταίος (υπερθετικός του *ulterior* <ultra)

multus,a,um =πολύς

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ego(προσ)=εγώ

ille, illa, illud(δεικτ) =εκείνος

suum, sua, suum (κτητ)=δικός του/τους

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

de +ΑΦ=για, σχετικά με (αναφορά)

in +ΑΦ = σε (στάση)

pro +ΑΦ = σαν (παραβολή)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

-que (συμπλ. εγκλιτικός)=και (ingeniumque)

ut (παραβολ.)=όπως

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Στην πολιτεία που τη στεριώνουν οι νόμοι, οι καλοί πολίτες τηρούν τους νόμους πρόθυμα. Γιατί ο νόμος είναι το θεμέλιο της ελευθερίας, η πηγή της δικαιοσύνης. Ο νους και η ψυχή και η σκέψη και η κρίση της πολιτείας βρίσκονται στους νόμους. Όπως τα σώματά μας δεν υπάρχουν χωρίς την ψυχή, έτσι και η πολιτεία δε στέκεται χωρίς το νόμο. Οι άρχοντες είναι θεράποντες των νόμων, οι δικαστές είναι ερμηνευτές των νόμων και, τέλος, όλοι εμείς είμαστε υπηρέτες των νόμων· γιατί έτσι μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

contineo - continui - contentum - continere 2= **συγκρατώ, στερεώνω**

servo, servavi, servatum, servare 1 = **τηρώ, φυλάω**

sum, fui, - , esse =**είμαι**

pono- posui - positum - ponere 3= **τοποθετώ**

sto - steti - statum - stare 1= **στέκομαι**

possum, potui, - , posse = **μπορώ**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α' ΚΛΙΣΗ

sententia, ae =**γνώμη, κρίση**

Β' ΚΛΙΣΗ

vir, -i =**άνδρας**

fundamentum, -i=**θεμέλιο**

consilium, ii/i=**σχέδιο**

animus, i=**ψυχή**

servus, -i =**υπηρέτης**

minister, -stri =**θεράπων, υπηρέτης**

Γ' ΚΛΙΣΗ

civitas, -atis(Θ. γεν. πληθ. -um και -ium)=**πολιτεία**

lex, legis (Θ)=**νόμος**

libertas, -atis (Θ)=**ελευθερία**

fons, -ntis (A)=**πηγή**

aequitas, -atis (U. gen. plhu. -um και -ium)=**δικαιοσύνη**

mens, -ntis (Θ)=**νους**

corpus, corporis (O)=**σώμα**

interpres, -etis (A)=ερμηνευτής

iudex, -icis (A)=δικαστής

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

magistratus, -us (A)=οι αρχές

ΕΠΙΘΕΤΑ

bonus, -a, -um =καλός

liber, -era, -erum =ελεύθερος

omnis, omnis, omne (γ΄ κλ) =όλος

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

noster, nostra, nostrum (κτητ)=δικός μας

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

libenter =πρόθυμα

sic =έτσι

denique =τελικά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in + ΑΦ : σε (στάση)

sine + ΑΦ=χωρίς (έλλειψη, στέρηση)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

enīm(αιτιολ. παρατακτ) =γιατί, βέβαια

et (συμπλ.)=και

ut (παραβολ.)=όπως

ΚΕΙΜΕΝΟ 7

Λόγω της έλλειψης σταριού ο Καίσαρας εγκαθιστά τις λεγεώνες του σε πολλά χειμερινά στρατόπεδα. Διατάζει τέσσερις απ' αυτές να ξεχειμωνιάσουν στη χώρα των Νερβίων και (άλλες) τρεις διατάζει να παραμείνουν στη χώρα των Βέλγων. Δίνει εντολή σε όλους τους διοικητές των λεγεώνων να μεταφέρουν στάρι στα στρατόπεδα. Συμβουλεύει τους στρατιώτες του με τα παρακάτω λόγια: "Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι οι εχθροί βρίσκονται κοντά. Πρέπει να φυλάγεστε από την ορμή των εχθρών· γιατί συνηθίζουν να (εξ)ορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες".

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

conloco, -avi, -atum, -are 1= εγκαθιστώ

hiemo, -avi, -atum, -are 1= ξεχειμωνιάζω

impero, -avi, -atum, -are 1= διατάζω

Importo, -avi, -atum, -are 1= εισάγω

advento, -avi, -atum, -are 1= πλησιάζω

nuntio, -avi, -atum, -are 1= αναγγέλλω

advolo, -avi, -atum, -are 1= καταφθάνω πετώντας, σπεύδω

perpetro, -avi, -atum, -are 1= διαπράττω

iubeo, iussi, issum, -ere 2= διατάζω

remaneo, remansi, remansum, -ere 2= παραμένω

admoneo, admonui, admonitum, -ere 2= συμβουλεύω

caveo, cavi, cautum, -ere2= φυλάγομαι, προσέχω

debeo, debui, debitum, -ere 2= οφείλω, πρέπει

soleo, solitus sum, solitum, -ere 2 (ημιαποθετικό) = συνηθίζω

audio, audivi, auditum, -ire 4= ακούω

sum, fui, - , esse=είμαι

possum, potui, - , posse =μπορώ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Belgae, -arum (Α)=οι Βέλγοι, η χώρα των Βέλγων

inopia, ae =έλλειψη

Β΄ ΚΛΙΣΗ

hiberna, - orum (ΟΥΔ.μόνο πληθ.)=χειμερινό/ά στρατόπεδο/α

castra, -orum (ΟΥΔ. μόνο πληθ.) =στρατόπεδο

Nervii, orum=οι Νέρβιοι, η χώρα των Νερβίων

legatus, i =αρχηγός λεγεώνας

frumentum, i =δημητριακά, τρόφιμα

verbum, i=λόγος

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Caesar, Caesaris (A)=Καίσαρ

legio, legionis (Θ)=λεγεώνα

miles, militis (A)=στρατιώτης

hostis, hostis (A)=εχθρός

caedes, caedis (Θ) =σφαγή

vis, - (Θ)=δύναμη

collis, collis (A) =λόφος

speculator, speculatoris (A)=ανιχνευτής, κατάσκοπος

ΕΠΙΘΕΤΑ

multus-a-um =πολύς

omnis, is, e (γ΄ κλ)=όλος

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

quattuor =τέσσερις (άκλιτο)

tres, tres, tria =τρεις

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

hic, haec, hoc (δεικτ.)=αυτός

noster, nostra, nostrum (κτητ.)=δικός μας

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

prope =κοντά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

propter +ΑΙΤ=για, εξαιτίας, ένεκα (εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο)

in +ΑΦ : σε (στάση)

Λατινικά Β λυκείου|

ex + AΦ=από (διαιρεμένο όλον)

in + AΙΤ=προς, σε (κίνηση προς τόπο)

de + AΦ=από (κίνηση από)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

enīm(αιτιολ. παρατακτ) =γιατί, βέβαια

et (συμπλ.)=και

ΚΕΙΜΕΝΟ 8

Ο Γάιος Πλίνιος στέλνει τους χαιρετισμούς του στο φίλο του Κορνήλιο Τάκιτο. Θα γελάσεις. Έπιασα τρία φοβερά αγριογούρουνα. "Ο ίδιος;" Θα ρωτήσεις. Εγώ ο ίδιος. Καθόμουν δίπλα στα δίχτυα· πλάι μου δεν είχα τη λόγχη αλλά τη γραφίδα και τις πλάκες· σκεφτόμουν κάτι και κρατούσα σημειώσεις· παρόλο που είχα τα δίχτυα άδεια, είχα όμως τις πλάκες μου γεμάτες. Τα δάση και η ερημιά είναι δυνατά ερεθίσματα της σκέψης. Όταν θα πας στο κυνήγι, θα μπορέσεις κι εσύ να φέρεις εκεί τις πλάκες δε θα δεις την Άρτεμη να περιπλανιέται στα βουνά αλλά την Αθηνά. Γεια σου!

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

rideo, risi, risum, -ere 2=γελώ

sedeo, sedi, sessum, -ere 3=κάθομαι

capio, cepi, captum, -ere 3-15=πιάνω

interrogo, -avi,-atum, -are 1=ρωτώ

sum, fui, - , esse =είμαι

valeo, valui, - , -ere 2 (μτχ.μελ.valiturus)=υγιαίνω

enoto, -avi, -atum, -are 1=κρατώ σημειώσεις

habeo, -ui, -itum, -ere 2=έχω

licet , licuit (licitum est), -ere 3 (απρόσωπο)=είναι δυνατό, επιτρέπεται

adporto, -avi,-atum, -are 1=παίρνω μαζί μου

video, vidi, visum, -ere 2=βλέπω

erro, -avi,-atum, -are 1=περιπλανιέμαι

cogito, -avi,-atum, -are 1=σκέπτομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

cera, -ae=το κερί εδώ στον πληθ.cerae=πλάκες αλειμένες με κερί)

silva, ae =δάσος

Diana, ae =Άρτεμη

Minerva, ae =Αθηνά

B' ΚΛΙΣΗ

Tacitus, -i=Τάκιτος

stilus, -i=γραφίδα

venabulum, -i=λόγχη κυνηγετική

incitamentum, -i=ερέθισμα

Gaius, γεν. - ii, -i =Γάιος

Λατινικά Β λυκείου|

Plinius, γεν. - ii, -i =Πλίνιος

Cornelius, γεν. - ii, -i =Κορνήλιος

aper, apri =αγρογούρουνο, κάπρος

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

salus, salutis (Θ)=χαιρετίσματα

rete, retis (Ο)=δίχτυ

pugillares, -ium (Α. μόνο πληθ.)=πλάκες με κερί

solitudo, solitudinis(Θ) =μοναξιά

cogitatio, cogitationis(Θ) =σκέψη

venatio, venationis (Θ) =κυνήγι (συνήθως στον πληθυντικό)

mons, montis (A) =βουνό

ΕΠΤΙΘΕΤΑ

proximus, -a, -um =πολύ κοντινός, πλησιέστατος (υπερθ (από το prope)-propior)

vacuus, -a, -um =κενός, άδειος

plenus, -a, -um =γεμάτος

magnus, -a, -um =μεγάλος

ferox, ferocis (γ΄ κλ, μονοκατάληκτο)=άγριος, φοβερός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

suus, sua, suum (κτητ)=δικός του/τους

ego(προσ)=εγώ

ipse, ipsa, ipsum (οριστ.)=ο ίδιος

aliquis, aliqua ή aliquae, aliquid (αόριστη ουσιαστική)=κάποιος

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ad +ΑΙΤ=κοντά σε (πλησίον)

in +ΑΦ : σε (στάση)

in +ΑΦ=σε (κατάσταση)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

sed (αντίθ)=αλλά

-que (συμπλ. εγκλιτικός)=και(enotabamque)

etsi (εναντ.)=αν και

tamen (αντίθ.)=όμως, εντούτοις

et (συμπλ.)=και

cum καθαρά χρονικός+οριστική=όταν

quoque (συμπλ)=και, επίσης

ΚΕΙΜΕΝΟ 9

Ο Ταρκύνιος ο Υπερήφανος, ο έβδομος και τελευταίος απ' τους βασιλιάδες, χάνει την εξουσία του με αυτόν τον τρόπο. Ο γιος του Σέξτος Ταρκύνιος προσβάλλει την τιμή της Λουκρητίας, της γυναίκας του Κολλατίνου. Ο άντρας της και ο πατέρας της και ο Ιούνιος Βρούτος την βρίσκουν περίλυπη. Η γυναίκα τούς αποκαλύπτει με δάκρυα την προσβολή και σκοτώνεται μ' ένα μαχαίρι. Ο Βρούτος βγάζει το μαχαίρι από την πληγή με μεγάλο πόνο κι ετοιμάζεται να τιμωρήσει την εγκληματική πράξη. Ξεσηκώνει το λαό και αφαιρεί την εξουσία από τον Ταρκύνιο. Ελεύθερος πια ο Ρωμαϊκός λαός αποφασίζει να εκλέξει δύο υπάτους, τον Ιούνιο Βρούτο και τον Ταρκύνιο Κολλατίνο.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

perdo, perdidi, perditum, perdere 3 = **χάνω**

laedo, laesi, laesum, laedere 3 = **προσβάλλω**

invenio, inveni, inventum, invenire 4 = **βρίσκω**

aperio, aperui, apertum, aperire 4 = **ανοίγω, αποκαλύπτω**

interficio, interfeci, interfectum, interficere 3 -15= **σκοτώνω**

extraho, extraxi, extractum, extrahere 3 = **τραβάω έξω**

punio, punivi, punitum, punire 4 = **τιμωρώ**

paro, -avi, -atum, -are 1= **ετοιμάζω**

concito, -avi, -atum, -are 1= **ξεσηκώνω**

adimo, ademi, ademptum, adimere 3 = **αφαιρώ**

deligo, delegi, delectum, diligere 3 = **εκλέγω**

constituo, constitui, constitutum, constituere 3 = **αναδιοργανώνω, αποφασίζω**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A΄ ΚΛΙΣΗ

pudicitia, -ae = **τιμή**

Lucretia, -ae = **Λουκρητία**

femina, -ae = **γυναίκα**

lacrima, -ae = **δάκρυ**

iniuria, -ae = **αδικία**

B΄ ΚΛΙΣΗ

Tarquinius, - ii, -i = **Ταρκύνιος**

Iunius, - ii, -i = **Ιούνιος**

imperium, -ii και -i =**εξουσία**

filius, -ii και -i=**γιός**

Superbus, -i =**Υπερήφανος**

modus, -i=**τρόπος**

Sextus, -i =**Σέξτος**

Collatinus, -i =**Κολλατίνος**

maritus, -i =**σύζυγος**

Brutus, -i =**Βρούτος**

populus, -i =**λαός**

culter , cultri =**μαχαίρι**

delictum, -i =**έγκλημα**

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

rex, regis (A)=**βασιλιάς**

uxor, uxoris (Θ)=**η σύζυγος**

pater, patris (A) γεν. πληθ. patrum =**πατέρας**

vulnus, vulneris (ΟΥΔ) =**πληγή**

dolor, doloris (A)=**πόνος, οδύνη**

consul, consulis (A)=**ύπατος**

ΕΠΤΙΘΕΤΑ

septimus, -a, -um =**έβδομος (τακτικό αριθμητικό)**

ultimus -a, -um =**έσχατος, τελευταίος (υπερθετικός του ulterior <ultra)**

maestus, -a, -um = **περίλυπος**

magnus, -a, -um =**μεγάλος**

Romanus, -a, -um =**Ρωμαϊκός**

liber, -era, -erum =**ελεύθερος**

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

hic, haec, hoc (**δεικτ.**)=**αυτός**

is, ea, id (**οριστ.**)=**αυτός**

ille, illa, illud (**δεικτική**)

ille, illa, illud(**δεικτ**) =**εκείνος**

ipse, ipsa, ipsum (**οριστ.**)=**ο ίδιος**

ΕΠΤΑΡΡΗΜΑΤΑ

iam=ήδη, πια

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

cum + ΑΦ= με (τρόπος)

ex +ΑΦ=από (κίνηση από)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

atque (συμπλ)=και

et (συμπλ.)=και

ΚΕΙΜΕΝΟ 10

Ο Αινείας θα κάνει φοβερό πόλεμο στην Ιταλία. Θα συντρίψει άγριους λαούς, θα τους επιβάλει θεσμούς και θα χτίσει τείχη. Εσύ θα αποθεώσεις τον Αινεία. Αργότερα ο Ἰουλος, ο γιος του Αινεία, θα μεταφέρει το βασίλειο απ' το Λαβίνιο και θα οχυρώσει την Ἀλβα Λόγγα. Μετά από τριακόσια χρόνια η Ιλία θα γεννήσει δύο γιους, το Ρωμύλο και το Ρώμο, τους οποίους θα θρέψει μια λύκαινα. Ο Ρωμύλος θα χτίσει τα τείχη του Άρη και θα δώσει στους Ρωμαίους τ' όνομά του. Η εξουσία των Ρωμαίων θα είναι χωρίς τέλος. Ο Καίσαρας Αύγουστος, απόγονος του Ιούλου, θα κλείσει τις πόρτες του Πολέμου και θα αποκαταστήσει τη βασιλεία του Κρόνου. Αυτόν εσύ, όπως τον Αινεία, θα τον (υπο)δεχτείς στον ουρανό.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

appello, avi, -atum, -are 1= ονομάζω

gero, gessi, gestum, -ere 3= διεξάγω

contundo, contudi, contusum, -ere 3= συντρίβω

impono, imposui, impositum, -ere 3= επιβάλλω

condo, condidi, conditum, -ere 3= χτίζω

pario, peperi, partum, -ere 3-15 μτχ. Μελ. pariturus=γεννώ

claudio, clausi, clausum, -ere 3= κλείνω

restituo, restitui, restitutum, -ere 3= αποκαθιστώ

accipio, accepi, acceptum, -ere 3-15 (ab+capio) = δέχομαι, μαθαίνω

munio, munivi, munitum, -ire 4=οχυρώνω

nutrio, nutrivi, nutritum, -ire 4=τρέφω, ανατρέφω

orior, ortus sum, ortum, oriri (αποθετικό) 4 (μετοχή μέλλοντα oriturus)= ανατέλλω, γεννιέμαι

transfero, transtuli, translatum, transferre = μεταφέρω

sum, fui, esse=είμαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

Aeneas, -ae=Αινείας

Italia,-ae =Ιταλία

Alba Longa,-ae =Ἀλβα Λόγκα

Ilia,-ae=Ιλία

lupa,-ae=λύκαινα

porta,-ae=πόρτα, πύλη

Β' ΚΛΙΣΗ

caelum, -i (στον πληθ. αρσ. caeli)=ουρανός

filius, -ii και -i=γιός

Lavinium, -ii και -i=Λαβίνιο

imperium, -ii και -i=εξουσία

bellum, -i=πόλεμος

regnum, -i=βασίλειο

populus, -i=λαός

annus, -i=έτος

Romulus, -i=Ρωμύλος

Remus, -i=Ρώμος

Augustus, -i =Αύγουστος

Iulus, -i=Ίουλος

Romani, -orum=Ρωμαίοι

Γ' ΚΛΙΣΗ

mos, moris (A)=συνήθεια, έθιμο, θεσμός

moenia, -ium (ΟΥΔ, μόνο πληθ.)=τείχη

nomen, -inis (ΟΥΔ)= όνομα

finis, -is (A)=τέλος

Caesar, -ris (A) =Καίσαρ

ΕΠΙΘΕΤΑ

ingens (γ' κλ, μονοκατάληκτο)=τεράστιος, πελώριος

ferox (γ' κλ, μονοκατάληκτο) =άγριος

Martius,a, um =Άρειος, του Άρη (Mars=Άρης)

Saturnius,a,um =Κρόνιος, του Κρόνου (Saturnus=Κρόνος)

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

trecenti,ae,um=τριακόσιοι

duo,duae,duo=δύο

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

hic, haec, hoc (δεικτ.)=αυτός

ΕΤΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

Postea =έπειτα, ύστερα

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in +ΑΦ : σε (στάση)

ad +ΑΙΤ =σε (κίνηση προς)

ab +ΑΦ=από (κίνηση από)

post +ΑΙΤ=μετά από (χρόνος)

de +ΑΦ=από (προέλευση)

sine + ΑΦ=χωρίς (έλλειψη, στέρηση)

ab +ΑΦ=από (καταγωγή)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

ut (παραβολ.)=όπως

ΚΕΙΜΕΝΟ 11

Ο Αννίβας, ο Καρχηδόνιος στρατηγός, σε ηλικία 26 ετών, νίκησε στον πόλεμο όλα τα έθνη της Ισπανίας και κυρίευσε με τη βία το Σάγουντο. Έπειτα πέρασε με ελέφαντες τις Άλπεις, που χωρίζουν την Ιταλία απ' τη Γαλατία. Μόλις βρέθηκε στην Ιταλία, κατατρόπωσε και εξολόθρευσε τις ρωμαϊκές στρατιές στον ποταμό Τίκινο, στον ποταμό Τρεβία, στη λίμνη Τρασιμένη και στις Κάννες. Οι Ρωμαίοι πληροφορήθηκαν έντρομοι την καταστροφή στις Κάννες. Ο Αννίβας ξέψυγε από την ενέδρα του Φαβίου Μαξίμου στην περιοχή του Φαλερνού Αγρού. Αφού συμπλήρωσε 14 χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι τον ανακάλεσαν στην Αφρική. Εκεί ο Αννίβας μάταια επιδίωξε να τελειώσει τον πόλεμο με συνθήκη. Τελικά, αγωνίστηκε με τον Πόπλιο Σκιπίωνα στη Ζάμα, αλλά τη νίκη κέρδισαν οι Ρωμαίοι.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

nascor, natus sum (μετοχή μέλλοντα nasciturus), natum, nasci (αποθετικό) 3 = γεννιέμαι

supero, -avi, -atum, -are 1 = νικώ

expugno, -avi, -atum, -are 1 = κυριεύω

seiungo, seiunxi, seiunctum, -ere 3= ενώνω

transeo, transi(v)i, transitum, transire (trans- eo)= περνώ, διέρχομαιδιασχίζω

sum, fui, esse = είμαι

reporto, -avi, -atum, -are 1= κερδίζω

deleo, -evi, -etum -ere 2= καταστρέφω

audio, -ivi, -itum, -ire 4= ακούω

expedio, -ivi, -itum, -ire 4= απελευθερώνω (εδώ : me expedio= αποφεύγω, ξεφεύγω)

compleo, -evi, -etum -ere 2= συμπληρώνω

revoco, -avi, -atum, -are 1= ανακαλώ, καλώ πίσω

compono, composui, compositum, -ere 3 = σταματώ, τελειώνω (εδώ : compono bellum= τελειώνω τον πόλεμο)

cupio, cupivi (cupii), cupitum, cupere 3 -15= επιθυμώ

dimico, -avi, -atum, -are 1= αγωνίζομαι

profligo, -avi, -atum, -are 1= κατατροπώνω

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Hispania, -ae =**Ισπανία**

Italia, -ae= **Ιταλία**

Gallia, -ae =**Γαλατία**

Trebia, -ae= **Τρεβίας (ποταμός)**

Cannae, -arum (μόνο πληθ.)=**Κάννες**

copia, -ae =**αφθονία** , στον πληθ. copiae, -arum=**στρατιωτικές δυνάμεις**

insidiae, -arum (μόνο πληθ.)=**ενέδρα**

Africa, -ae =**Αφρική**

Zama, -ae =**Ζάμα**

victoria,-ae =**νίκη**

Β΄ ΚΛΙΣΗ

annus, i =**έτος**

bellum, I =**πόλεμος**

Saguntum, i =**Σάγουντο**

Ticinus, i =**Τίκινος (ποταμός)**

Trasumenus, -i= **Τρασιμένη (λίμνη)**

Romani, orum =**Ρωμαίοι**

populus, i =**λαός**

ager, agri =**αγρός**

Fabius, -ii και -i= **Φάβιος**

Maximus,i= **Μάξιμος**

elephantus, i και elephas, -antis (γ΄ κλίση)=**ελέφας**

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Hannibal, is (A)=**Αννίβας**

dux, ducis (A)=**αρχηγός**

gens, gentis (Θ)=**έθνος, γένος**

cladis, is (Θ)=**καταστροφή**

Scipio, -onis(A)=**Σκιπίων**

vis (Θ)=**δύναμη**

Alpes, -ium (Θ. μόνο πληθ.)=**Άλπεις**

ΕΠΙΘΕΤΑ

Carthaginiensis, is, -e=Καρχηδονιακός

omnis, -is, -e=όλος, πᾶς

Cannensis, -is, -e =των Καννών

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

ego(προσ)=εγώ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ΕΤΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

Postea =έπειτα, ύστερα

Ibi =εκεί

Denique =τελικά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ab +ΑΦ=από (απομάκρυνση, χωρισμός)

cum + ΑΦ=μαζί με, με (συνοδεία)

in +ΑΦ : σε (στάση)

apud +ΑΙΤ=κοντά σε (πλησίον)

ex +ΑΦ=από (απομάκρυνση)

in +ΑΙΤ=προς, σε (κίνηση προς τόπο)

cum +ΑΦ =εναντίον (εχθρική διάθεση)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

Ubi (χρον) =όταν, αφού(προτερόχρονο)

postquam (χρον) =όταν, αφού(προτερόχρονο)

sed (αντιθ)=αλλά

ΚΕΙΜΕΝΟ 12

Στο Λεύκιο Αιμίλιο Παύλο, που είχε εκλεγεί ύπατος για δεύτερη φορά, έλαχε να κάνει πόλεμο εναντίον του βασιλιά Περσέα. Μόλις γύρισε σπίτι του το βραδάκι, η κορούλα του Τερτία, που τότε ήταν πάρα πολύ μικρούλα, έτρεξε στην αγκαλιά του. Ο πατέρας της έδωσε ένα φιλί στην κόρη του, αλλά παρατήρησε ότι ήταν λιγάκι στεναχωρημένη. "Τι είναι, Τερτία μου?", ρώτησε. "Γιατί είσαι θλιμμένη; Τι σου συνέβη;" "Πατέρα μου, πέθανε ο Πέρσης", απάντησε εκείνη. Είχε πράγματι πεθάνει ένα σκυλάκι μ' αυτό το όνομα, που η κοπέλα το αγαπούσε πολύ. Τότε ο πατέρας της της είπε: " το δέχομαι ως οιωνό". Έτσι από ένα τυχαίο λόγο ο Αιμίλιος Παύλος προγεύτηκε νοερά (στην ψυχή του) την ελπίδα ενός περίλαμπρου θριάμβου.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

gero - gessi - gestum - gerere 3= διεξάγω

obtingit - obtigit - obtingere (απρόσωπο) 3= μου λαχαίνει να

redeo - redii - redditum - redire = επιστρέφω

sum - fui - esse = είμαι

curro - cucurri - cursum - currere 3= τρέχω

do - dedi - datum - dare 1= δίνω

animadverto - animadverti - animadversum - animadvertere 3= παρατηρώ

accido - accidi - - - accidere 3= πέφτω (συνήθως το ρήμα απρόσωπο : accidit - accidit - - - accidere = συμβαίνει)

respondeo - respondi - responsum - respondere 2= απαντώ

pereo - perii- peritum- perire= χάνομαι, πεθαίνω

amo, -avi, -atum, -are 1= αγαπώ

dico - dixi - dictum - dicere 3= λέγω

accipio - accepi - acceptum - accipere 3-15 = δέχομαι, μαθαίνω

praesumo - praesumpsi - praesumptum - praesumere 3= προγεύομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Perseus, -i=Περσέας

filiola, -ae=κορούλα

Tertia, -ae= Τερτία

filia, -ae = κόρη

Persa, ae =Πέρσης

puella, -ae =κοπέλλα

Β΄ ΚΛΙΣΗ

Aemilius, -ii/-i=Αιμίλιος

Paulus, -i=Παύλος

bellum, -i =πόλεμος

domus, -i =σπίτι, οίκος

vesper, -i=εσπέρα, απόγευμα, βραδάκι

osculum, -i =φιλί

catellus, -i=σκυλάκι

dictum,-i=λόγος, κουβέντα

triumphus,-i=θρίαμβος

animus,-i=ψυχή (εδώ : animo =νοερά)

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

consul, -is(A)= ύπατος

rex,-gis (A)=βασιλιάς

pater,patris (A)=πατέρας

nomen,nominis(O)=όνομα

omen, ominis(O) =οιωνός, σημάδι

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

complexus, -us (A) =αγκαλιά

Ε΄ ΚΛΙΣΗ

spes,-ei (A)=ελπίδα

ΕΠΠΙΘΕΤΑ

parvulus, a, utr=μικρούλης (υποκοριστικό του parvus)

tristiculus, a, utr=λιγάκι λυπημένος (υποκοριστικό του tristis)

tristis, is, e = λυπημένος

fortuitus, a, utr =τυχαίος

praeclarus, a, utr =περίλαμπρος, ένδοξος

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

quis, quis, quid (ερωτημ)=ποιος;

ego(προσ)=εγώ

ille, illa, illud(δεικτ) =εκείνος

meus, mea, meum (κτητ.)=δικός μου

ΕΤΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

iterum =για δεύτερη φορά

tum =τότε

admodum=πολύ

Cur =γιατί;

multum =πολύ

Sic=έτσι

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

cum +ΑΦ =εναντίον (εχθρική διάθεση)

ad +ΑΙΤ=περί (χρόνος κατά προσέγγιση)

ad +ΑΙΤ =σε (σκόπιμη κίνηση προς)

ex +ΑΦ=από, για (αιτία)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ut (χρον) = όταν, μόλις (προτερόχρονο),

sed (αντιθ)=αλλά

enim(αιτιολ. παρατακτ) =γιατί, βέβαια, γάρ,

ΚΕΙΜΕΝΟ 13

Ο Σουλπίκιος Γάλλος ήταν ύπαρχος του Λεύκιου Αιμίλιου Παύλου, που πολεμούσε εναντίον του βασιλιά Περσέα. Μια ξάστερη νύχτα έγινε ξαφνικά έκλειψη της σελήνης· τρόμος έπιασε τις ψυχές των στρατιωτών εξαιτίας αυτού του ξαφνικού φοβερού θεάματος και ο στρατός έχασε το ηθικό του. Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος σε ομιλία του, μίλησε για τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των άστρων και της σελήνης και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε το στρατό στη μάχη με αναπτερωμένο ηθικό. Έτσι, τα "ελευθέρια μαθήματα" του Γάλλου άνοιξαν το δρόμο για τη λαμπρή εκείνη νίκη του Αιμιλίου Παύλου. Επειδή αυτός (κατα)νίκησε το φόβο του ρωμαϊκού στρατού, ο στρατηγός μπόρεσε να νικήσει τους εχθρούς.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

sum, fui, - , esse = είμαι

gero - gessi - gestum - gerere 3= διεξάγω

deficio - defeci - defectum - deficere 3-15= χάνομαι, παθαίνω έκλειψη

invado - invasi - invasum - invadere 3= εισχωρώ, καταλαμβάνω

amitto - amisi - amissum - amittere 3= χάνω

disputo, -avi, -atum, -are 1 = μιλώ για

mitto - misi - missum - mittere 3= στέλνω, ρίχνω

do - dedi - datum - dare 1 = δίνω

vinco - vici - victum - vincere 3= νικώ

possum, potui, - , posse = μπορώ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A΄ ΚΛΙΣΗ

luna, ae = σελήνη

Perses, ae (A) = Περσέας

fiducia, ae = αυτοεποίθηση

stella, ae = αστέρι

pugna, ae = μάχη

victoria, ae = νίκη

B΄ ΚΛΙΣΗ

Sulpicius, ii- i = Σουλπίκιος

Gallus, i = Γάλλος

legatus, i = υπαρχηγός

Lucius, ii- i = Λεύκιος

Aemilius, ii- i = Αιμίλιος

Paulus, i = Παύλος

bellum, i = πόλεμος

animus, i = έτος

monstrum, -i = παράδοξο γεγονός, τέρας

caelum, -i (στον πληθ. αρç. caeli)= ουρανός

modus, i = τρόπος

adversarius, ii και ii=αντίπαλος, εχθρός

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

rex, gis (A)= βασιλιάς

nox, ctis (Θ)= νύχτα

terror, terroris (A)= τρόμος

miles, -itis (A)= στρατιώτης

ratio, rationis (Θ)= φύση (ενός όντος)

ars, artis =τέχνη (εδώ:liberales artes=ελευθέρια μαθήματα)

imperator, is = στρατηγός, αυτοκράτωρ

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

exercitus, us = στρατός

status, us = στάση

motus, us = κίνηση

aditus,us = έκβαση

metus, us =φόβος

ΕΠΠΙΘΕΤΑ

serenus, a, um =γαλήνιος

repentinus, a, um =ξαφνικός

alacer, alacris, alacre =πρόθυμος, με αναπτερωμένο ηθικό

liberalis, is, e=ελευθέριος

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Λατινικά Β λυκείου|

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ille, illa, illud(δεικτ) =εκείνος

ΕΤΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

subito =ξαφνικά

Tum =τότε

Sic=έτσι

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

adversus + AIT= εναντίον (εχθρική διάθεση)

ob +AIT=εξαιτίας, λόγω (εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο)

de +AΦ=για, σχετικά με (αναφορά)

ad +AIT =σε (σκοπός)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

ac (συμπλ)=και

Quia (αιτιολ)= γιατί, επειδή

ΚΕΙΜΕΝΟ 14

Μετά τη ναυμαχία του Ακτίου ο Κάσσιος από την Πάρμα, που είχε υπηρετήσει στο στρατό του Μάρκου Αντωνίου, κατέφυγε στην Αθήνα. Εκεί, πριν καλά καλά παραδώσει στον ύπνο την ταραγμένη του ψυχή, του εμφανίστηκε ξαφνικά μια φρικτή μορφή. Νόμισε πως ερχόταν προς το μέρος του ένας άνθρωπος με πελώριο ανάστημα και βρώμικη όψη, όμοιος με είδωλο νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον κατέλαβε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί τ' όνομά του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνας. Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον ξύπνησε. Ο Κάσσιος φώναξε τους δούλους του και τους ρώτησε γι' αυτόν τον άνθρωπο. Εκείνοι δεν είχαν δει κανέναν. Ο Κάσσιος ξανακοιμήθηκε κι ονειρεύτηκε την ίδια μορφή. Λίγες μέρες αργότερα τα ίδια τα πράγματα επιβεβαίωσαν την αξιοπιστία του ονείρου. Ο Οκταβιανός, δηλαδή, του επέβαλε την ποινή του θανάτου.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

sum, fui, esse = **είμαι**

configio, configi, -, configere 3 -15= **καταφεύγω**

do, dedi, datum, dare 1= δίνω. (**Τα συναντώμενα σύνθετα του do είναι όλα της γ' 1συζυγίας.**)

appareo, apparui, apparitum, apparere 2= **εμφανίζομαι**

existimo, -avi, -atum, -are 1= **νομίζω**

venio, veni, ventum, **venire** 4 = **έρχομαι**

aspicio, aspexi, aspectum, aspicere 3 = **κοιτάζω**

concipio, concepi, conceptum, concipere 3 -15= **συλλαμβάνω**

audio, audivi, auditum, audire 4 = **ακούω**

cupio, cupivi (cupii), cupitum, cupere 3 -15= **επιθυμώ**

respondeo, respondi, responsum, respondere 2 = **απαντώ**

concutio, concussi, concussum, concutere (cum + quatio) 3-15 = **συνταράζω**

excito, -avi, -atum, -are 1= **ξεσηκώνω, αποκαθιστώ**

inclamo, -avi, -atum, -are 1= **φωνάζω**

interrogo, -avi, -atum, -are 1= **ρωτώ**

video, vidi, visum, **videre** 2 = **βλέπω**

somnio, -avi, -atum, -are 1= **ονειρεύομαι**

confirmo, -avi, -atum, -are 1= **επιβεβαιώνω**

afficio (adficio), affeci (adfecī), affectum (adfectum), afficere (adficere) 3-15 = **περιβάλλω**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Athenae, arum = **Αθήνα (Αθήναι)**

Β΄ ΚΛΙΣΗ

bellum, -i = **πόλεμος**

Cassius, -i και -ii= **Κάσσιος**

M= συντομογραφία αντί Marcus=Μάρκος

Antonius, -i και -ii = **Αντώνιος**

animus, -i = **ψυχή**

somnus, -i = **ύπνος**

Orcus, -i = **Πλούτων**

servus, -i = **υπηρέτης, δούλος**

somnium, -i και -ii =**όνειρο**

Octavianus, -i = **Οκταβιανός**

supplicium, -ii και -i =**τιμωρία, στον πληθ. suppicia, -orum =προσευχές, λατρεία**

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

magnitudo, inis (Θ)= **μέγεθος, ανάστημα**

timor, is (A)= **φόβος**

nomen, nominis (O) =**όνομα**

terror, is (A) = **τρόμος**

caput, capitis (O)= **κεφάλι (εδώ supplicium capitis=θανατική ποινή)**

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

exercitus, us = **στρατός**

Ε΄ ΚΛΙΣΗ

species, ei (Θ)= **θέαμα, μορφή**

facies, ei (Θ)= **πρόσωπο**

effigies, ei (Θ)= **εικόνα, μορφή, «είδωλο»**

dies, diei (A)= **ημέρα**

res, rei (Θ)= **πράγμα**

fides, ei (Θ) = **πίστη**

ΕΠΙΘΕΤΑ

Actiacus, a, um = **Ακτιακός, του Ακτίου**

sollicitus, a, um = **ανήσυχος**

horrendus, a, um=**φρικτός**

ingens (μονοκατάληκτο γ' κλ)=**τεράστιος**

squalidus, a, um =**βρώμικος**

similis, is, e = **όμοιος**

mortuus, a, um =**νεκρός** (: επιθετικοποιημένη μετοχή παρακειμένου του ρ. morior)

paucus, a, um = **λίγος**

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (**αναφορική**) =**ο οποίος**

is, ea, id (**οριστ.**)=**αυτός**

ego(προσ)=**εγώ**

ille, illa, illud(**δεικτ**) =**εκείνος**

nemo (**αρ. ουσιαστική**)=**κανένας**

ΕΤΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

Ibi =**εκεί**

vix =**μόλις**

repente =**ξαφνικά**

Tum =**τότε**

iterum =**για δεύτερη φορά**

post =**μετά, ύστερα, έπειτα**

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

post + AIT=**μετά από (χρόνος)**

in + AΦ=σε (**τόπος μεαφορικά ή κατάσταση**)

ad + AIT=σε, προς (**κίνηση προς πρόσωπο**)

ex + AΦ=από (**έξοδος από κατάσταση**)

de + AΦ=για, σχετικά με (**αναφορά**)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ)=και

cum αντίστροφος +repente (χρον.)= όταν

simul (χρον) =όταν, μόλις (προτερόχρονο)

nam (αιτιολ. παρατακτ.)=γιατί

ΚΕΙΜΕΝΟ 15

Όλη η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στις στρατιωτικές ασχολίες. Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία, αλλά τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Αν και ζουν σε περιοχές πολύ παγωμένες, φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Όταν η χώρα τους κάνει πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδάνε από τ' άλογα τους και πολεμούν πεζοί: η χρήση της σέλας θεωρείται ντροπή και μαλθακότητα. Δεν επιτρέπουν στους εμπόρους να φέρουν κρασί στη χώρα τους, γιατί εξαιτίας του, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί και εκθηλύνονται.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

consisto - constiti, - , consistere 3 = **συνίσταμαι, περιορίζομαι**

studeo, studui, - , studere 2 = **ασχολούμαι**

nutrio, nutriti, nutritum, nutrire 4 = **(ανα)τρέφω**

habeo, habui, habitum, habere 2= **έχω, θεωρώ**

lavo , lavi , lautum (lavatum) , lavare 1= **πλένω**

gero, gessi, gestum, gerere 3 = **διεξάγω**

creo-creavi-creatum-creare 1= **εκλέγω**

desilio, desilui, desultum, -ire 4 = **πηδώ**

proelior, proeliatus sum, proeliatum, -ari 1 (αποθετικό) = **πολεμώ**

importo, -avi, -atum, -are 1= **εισάγω**

sino, sivi, situm, sinere 3 = **αφήνω, επιτρέπω**

arbitror, arbitratus sum, arbitratum, -ari 1 (αποθετικό) = **νομίζω**

effemino, -avi, -atum, -are 1= **εκθηλύνω**

remollesco , - , - , remollescere (εναρκτικό) 3 = **γίνομαι μαλθακός**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A΄ ΚΛΙΣΗ

vita, ae = **ζωή**

agricultura, ae = **γεωργία**

B΄ ΚΛΙΣΗ

Germani, orum = **Γερμανοί**

studium,-ii και -i = **μελέτη, ασχολία**

caseus, i = **τυρί**

locus, -i = τόπος, πληθ̄ loca(ΟΥΔ=τόποι) και loci(A=χωρία βιβλίου)

bellum, -i = πόλεμος

proelium,-ii και -i = μάχη

equus, i = άλογο

ephippium,-ii και -i = σέλλα

vinum, i = κρασί

Γ' ΚΛΙΣΗ

venatio, venationis (Θ) = κυνήγι (συνήθως στον πληθυντικό)

lac, lactis (O)= γάλα

caro, carnis (Θ)= κρέας

pellis, pellis (Θ)= δέρμα

flumen, inis (O)= ποτάμι

civitas, -atis (γεν. πληθ. -ium και -um)= πολιτεία

nex, necis (Θ)= θάνατος

potestas, tis (Θ)= εξουσία

pes, pedis(A)=πόδι (εδώ : pedibus=με τα πόδια, πεζοί)

mercator, is (A) = έμπορος

homo, inis (A)= άνθρωπος, άνδρας

ΕΠΤΙΘΕΤΑ

equester, equestris, equestre = ιππικός

iners, -rtis (μονοκατάληκτο γ' κλ.)= αισχρός, ντροπιαστικός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ego(προσ)=εγώ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ΕΠΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

solum = μόνο

saepe = συχνά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in + ΑΦ=σε (κατάσταση)

in + ΑΦ : σε (στάση)

cum +AΦ=με (τρόπος)

ex +AΦ=από (απομάκρυνση)

a /ab /abs+AΦ=από (ποιητικό αίτιο)

ad +AIT=σε, προς (κίνηση προς πρόσωπο)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

atque (συμπλ.)=και

et (συμπλ.)=και

cum επαναληπτικός =όταν, κάθε φορά που

ac (συμπλ.)=και

quod (αιτιολογ.)=γιατί, επειδή

ut (παραβολ.)=όπως

ΚΕΙΜΕΝΟ 16

Αφού οι στρατιώτες μας έριξαν τα ακόντια στους εχθρούς, μάχονται με τα ξίφη. Ξαφνικά, πίσω τους διακρίνεται το ιππικό μας· οι κοόρτεις πλησιάζουν· οι εχθροί στρέφουν τα νώτα τους και τρέπονται σε φυγή· τους επιτίθενται οι ιππείς. Γίνεται μεγάλη σφαγή. Ο Σεδούλιος, ο στρατηγός και ηγεμόνας των Λεμοβίκων, σκοτώνεται· ο στρατηγός των Αρβέρνων πιάνεται ζωντανός πάνω στη φυγή· στον Καίσαρα παραδίδονται 74 στρατιωτικά λάβαρα· μεγάλος αριθμός εχθρών αιχμαλωτίζεται και εκτελείται· οι υπόλοιποι μετά τη φυγή σκορπίζονται στις επικράτειές τους. Την επομένη αποστέλλονται πρεσβευτές στον Καίσαρα. Ο Καίσαρας διατάζει να παραδοθούν τα όπλα και να οδηγηθούν μπροστά του οι αρχηγοί· Ο ίδιος παίρνει θέση μπροστά στο στρατόπεδο· Οι αρχηγοί οδηγούνται στο σημείο αυτό. Ο Βερκιγγετόριγας παραδίδεται και τα όπλα κατατίθενται (Παραδίδουν το Βερκιγγετόριγα και καταθέτουν τα όπλα τους).

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

mitto, misi, missum, mittere 3 = **στέλνω, ρίχνω**

gero, gessi, gestum, gerere 3 = **διεξάγω**

cerno, crevi, cretum, cernere 3 = **διακρίνω**. (Οι συντελικοί χρόνοι της μέσης φωνής του ρήματος αναπληρώνονται απ' τους αντίστοιχους του ρήματος conspicio: παρακείμενος conspectus sum, υπερσυντέλικος conspectus eram, συντελεσμένος μέλλοντας conspectus ero.)

appropinquo, -avi, -atum, -are 1= **πλησιάζω**

verto, verti, versum, vertere 3 = **στρέψω**

fugio, fugi, fugitum, fugere 3-15 = **φεύγω**

occurro, occurri (occucurri), occursum, occurrere 3 = **επιτίθεμαι**

fio, factus sum, fieri = γίνομαι. (Το ρήμα fio λειτουργεί ως παθητικό του facio για τους 3 πρώτους χρόνους. Έτσι όλοι οι χρόνοι της παθητικής διάθεσης του facio είναι: fio- fiebam, fiam, factus sum, factus eram, factus ero)

occido, occidi, occisum, occidere 3 = **σκοτώνω**

comprehendo, comprehendendi, comprehensum, comprehendere 3 = **συλλαμβάνω**

refero, retuli (rettuli), relatum, referre = **παραδίδω, αναφέρω**

capio, cepi, captum, capere 3-15 = **πιάνω**

interficio, interfeci, perfectum, interficere 3-15 = **σκοτώνω**

discedo, discessi, discessum, discedere 3 = **σκορπίζομαι, φεύγω**

iubeo, iussi, iussum, iubere 2= **διατάζω**

produco, produxi, productum, producere 3 = **οδηγώ μπροστά**
trado, tradidi, traditum, tradere 3 = **παραδίδω, αναφέρω**
consido, consedi, concessum, considere 3 = **κάθομαι**
do, dedi, datum, dare 1= **δίνω.** (Τα σύνθετα του do είναι όλα της γ' 1συζυγίας).
proicio, proieci, projectum, proicere 3-15 = **ρίχνω, καταθέτω**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

fuga, ae = **φυγή**

Β΄ ΚΛΙΣΗ

pilum, i = **ακόντιο**

gladium, ii/i = **ξίφος**

tergum, i = **νώτα, πλάτη**

Sedulius, ii/i = **Σεδούλιος**

Lemovici, Lemovicum = **Λεμόβικοι**

Arverni, Arvernorum = **Αρβέρνοι**

signum, i = **σημαία, σήμα**

numerus, i = **αριθμός**

legatus, i = **απεσταλμένος**

arma, orum (μόνο πληθ) = **όπλα**

castra, orum (μόνο πληθ) = **στρατόπεδο**

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

hostis, is (A)= **εχθρός**

cohors, cohortis (Θ)= **κοόρτη**

eques, equities (A) = **ιππέας**

caedes, is (Θ)= **σφαγή**

dux, ducis(A) = **αρχηγός**

princeps (A)= **ηγεμόνας**

Caesar, is= **Καίσαρ**

civitas, tis (Θ. γεν. πληθ. ium / um)= **πολιτεία**

Vercingetorix, -gis (A)= **Βερκιγκετόριγας**

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

equitatus, us = **ιππικό**

Ε΄ ΚΛΙΣΗ

res, ei (Θ)= **πράγμα**

dies, ei (A)= **ημέρα**

ΕΠΙΘΕΤΑ

magnus, a, um=μεγάλος

vivus, a, um =ζωντανός

mititaris, is, e= στρατιωτικός

reliquus, a, um =υπόλοιπος (επιθετικοποιημένη μετοχή παρακειμένου το ρ.relinquo)

posterus, a, um=ύστερος, επόμενος

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

noster, nostra, nostrum (κτητ)=δικός μας

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ipse, ipsa, ipsum (οριστ.)=ο ίδιος

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Repente =ξαφνικά

post=μετά, ύστερα, έπειτα

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in +AIT=προς, σε (εχθρική κατεύθυνση)

post +AIT=πίσω από (τόπος)

in +AΦ=σε (χρόνος)

ad +AIT=σε, προς (κίνηση προς πρόσωπο)

ex +AΦ=μετά από (χρόνος, χρονική ακολουθία)

in +AIT =σε, προς (κίνηση προς τόπο)

pro + AΦ=μποστά από (τόπος)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

postquam (χρον) =όταν, αφού(προτερόχρονο)

ac (συμπλ)=και

et (συμπλ.)=και

atque (συμπλ.)=και

ΚΕΙΜΕΝΟ 17

Μεγάλος φόβος κατέλαβε το στράτευμα από τις διαδόσεις των Γαλατών και των εμπόρων, που διαλαλούσαν ότι οι Γερμανοί είχαν τεράστια σωματική διάπλαση και απίστευτη ανδρεία Άλλοι (από τους Ρωμαίους) ήθελαν να φύγουν προβάλλοντας ο καθένας και μια δικαιολογία. Μερικοί έμεναν σπρωγμένοι από ντροπή. Αυτοί δεν μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να κρατήσουν τα δάκρυά τους: κρυμμένοι στις σκηνές τους είτε παραπονιόντουσαν για τη μοίρα τους είτε θρηνολογούσαν για τον κοινό κίνδυνο μαζί με τους φίλους τους. Σε όλο το στρατόπεδο υπογράφονταν και σφραγίζονταν διαθήκες Από τις διαδόσεις και το φόβο αυτών ταράζονταν σιγά σιγά ακόμα κι αυτοί που θεωρούνταν έμπειροι στα στρατιωτικά ζητήματα

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

occupo, -avi, -atum, -are 1 = **καταλαμβάνω**

sum, fui, esse =**είμαι**

praedico, -avi, -atum, -are 1 = **διακηρύσσω**

discedo, discessi, discessum, discedere 3 = **σκορπίζομαι, φεύγω**

cupio, cupivi (cupii), cupitum, cupere 3 -15= **επιθυμώ**

remaneo, remansi, remansum, -ere 2= **παραμένω**

adduco, adduxi, adductum, adducere 3 = **οδηγώ**

ingo, finxi, fictum, fingere 3 = **πλάθω**

teneo, tenui, tentum, tenere 2 = **κρατώ**

possum, potui, posse =**μπορώ**

abdo, abdidi, abditum, abdere 3 = **κρύβω**

queror, questus sum, questum, queri (αποθετικό) 3 = **παραπονιέμαι**

miseror, -atus sum, -atum, -ari (αποθετικό) 1= **οικτίρω, Θρηνώ**

obsigno, -avi, -atum, -are 1= **υπογράφω και σφραγίζω**

habeo, -ui, -itum, -ere 2= **έχω**

perturbo, -avi, -atum

, -are 1= **ταράζω**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A' ΚΛΙΣΗ

causa, ae =**αιτία**

lacrima, ae = **δάκρυ**

Σεβαστή Ε. Δριμαροπούλου

Β' ΚΛΙΣΗ

Galli, orum =Γαλάτες

Germani, orum =Γερμανοί

tabernaculum, i =σκηνή, αντίσκηνο

fatum, i =μοίρα

periculum, i =κίνδυνος

castra, -orum (ΟΥΔ), μόνο πληθ =στρατόπεδο

testamentum, i =διαθήκη

Γ' ΚΛΙΣΗ

timor, -is (A)=φόβος

vox, vocis (Θ)=φωνή

mercator,-is(A)=έμπορος

magnitudino,magnitudinis (Θ)=μέγεθος, ανάστημα

corpus, -oris (ΟΥΔ)=σώμα

virtus, virtutis (Θ)=αρετή, ανδρεία

pudor, pudoris(A) =ντροπή

familiaris, -is(A)=οικείος, δικός (ουσιαστικοποιημένο επίθετο)

Δ' ΚΛΙΣΗ

exercitus, -us(A)=στρατός

vultus, -us(A)=πρόσωπο, όψη

Ε' ΚΛΙΣΗ

res, -ei (Θ)=πράγμα

ΕΠΙΘΕΤΑ

ingens, -ntis (μονοκατάληκτο)=τεράστιος, πελώριος

incredibilis, -is, -e=απίστευτος

communis, -is, -e=κοινός

militaris, -is, -e=στρατιωτικός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ**ΑΝΤΩΝΥΜΙΚΑ****ΕΠΙΘΕΤΑ**

alius,

a,

ud (αόριστη

αντωνυμικό
επίθετο)=άλλος

nonnulli,

ae,

a (αόριστη

αντωνυμικό
επίθετο)=μερικοί

totus,

a, ut (αντωνυμικό

επίθετο)=όλος

ΕΠΤΙΡΡΗΜΑΤΑ

paulatim =λίγο, λίγο

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ex +ΑΦ=από, για (αιτία, εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο)

de +ΑΦ=για, λόγω (αιτία)

in +ΑΦ : σε (στάση)

cum +ΑΦ=με, μαζί με

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ac (συμπλ)=και

et (συμπλ.)=και

neque (συμπλ)=ούτε

aut (διαζευκτ)=ή, είτε

etiam (συμπλ) =ακόμα και

ΚΕΙΜΕΝΟ 18

Λέγεται ότι ο Ήρακλής οδήγησε από την Ισπανία τα βόδια του Γηρυόνη σ' εκείνο το μέρος, όπου αργότερα ο Ρωμύλος έχτισε τη Ρώμη. Υπάρχει η παράδοση (παραδίδεται) ότι ο Ήρακλής ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον ποταμό Τίβερη και ότι ο ίδιος κοιμήθηκε εκεί αποκαμωμένος από το δρόμο. Τότε ο βοσκός Κάκος έχοντας πεποίθηση στις δυνάμεις του έσυρε από τις ουρές σε μια σπηλιά μερικά βόδια στραμμένα ανάποδα. Μόλις ο Ήρακλής, αφού ξύπνησε, παρατήρησε το κοπάδι και κατάλαβε πως έλειπε ένα μέρος, κατευθύνθηκε προς τη σπηλιά που ήταν πολύ κοντά του· όταν όμως είδε πως οι πατημασιές των βοδιών ήσαν στραμμένες προς τα έξω, βρέθηκε σε αμηχανία κι άρχισε να απομακρύνει το κοπάδι από εκείνον τον εχθρικό τόπο. Αλλά το μουγκρητό των βοδιών, που ακούστηκε από τη σπηλιά, έκανε τον Ήρακλή να γυρίσει προς τα πίσω. Τότε ο Κάκος, όταν προσπάθησε να τον εμποδίσει με τη βία, φονεύθηκε από το ρόπαλο του Ήρακλή.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

adduco, adduxi, adductum, adducere 3 = **οδηγώ (ad+duco)**

dico, dixi, dictum, dicere 3 = **λέγω**

condo, condidi, conditum, condere 3 = **χτίζω (cum+do)**

reficio, refeci, refectum, reficere 3 -15 = **ξεκουράζω (re+facio)**

fero, tuli, latum, ferre = **φέρω, υπομένω. fertur (απρόσωπο) = λέγεται**

dormio, dormivi, dormitum, dormire 4 = **κοιμάμαι**

traho, traxi, tractum, trahere 3 = **τραβώ**

averto, averti, aversum, -ere 3 (**a+verto**) = **βγάζω κάποιον από το δρόμο του**

excito, -avi, atum, -are 1 = **ξεσηκώνω, αποκαθιστώ**

aspicio, aspexi, aspectum, aspicere 3 -15 = **κοιτάζω .**

absum, afui, abesse = **απουσιάζω**

sentio, sensi, sensum, sentire 4 = **καταλαβαίνω**

pergo, perrexii, perrectum, pergere 3 = **κατευθύνομαι προς**

verto, verti, versum, vertere 3 = **στρέφω, γυρίζω**

video, vidi, visum, videre 2 = **βλέπω**

confundo, confudi, confusum, confundere 3 = **συγχέω**

amoveo, amovi, amotum, -ere 2 (**a+moveo**) = **απομακρύνω**

coepi, coepisse (ελλειπτικό)=**αρχίζω**

audio, audivi, auditum, -ire 4=ακούω

converto, converti, conversum, -ere 3 (**cum+verto**) = γυρίζω προς τα πίσω

prohibeo, prohibui, prohibitum, -ere 2 (**pro+habeo**) = εμποδίζω

conor, conatus sum, conatum, conari 1 (**αποθετικό**) = προσπαθώ

interficio, interfeci, interfectum, -ere 3-15 (**inter+facio**)=σκοτώνω

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Hispania, ae= Ισπανία

Roma, ae= Ρώμη

via ae= δρόμος

spelunca, ae= σπηλιά

cauda, ae= ουρά

clava, ae= ροπαλό

Β΄ ΚΛΙΣΗ

fluvium, ii/i = ποταμός

locus, -i = τόπος, πληθ̄ loca(ΟΥΔ=τόποι) και loci(A=χωρία βιβλίου)

vestigium, -ii και -i=ίχνος, πατημασιά

Romulus, i = Ρωμύλος

Cacus, i = Κάκος

somnus, i = ύπνος

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Hercules, -is και -i (A)= Ήρακλής

bos, bovis (A)= βόδι

Geryon, -is (A)= Γηρυόνης

Tiberis, -is (A)= Τίβερης (ποταμός)

vis (Θ)= δύναμη

urbs, is (Θ)= πόλη

pastor, is (A)= βοσκός

grex, gregis (Θ)= κοπάδι

pars, partis (Θ)= μέρος

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

mugitus, us (A)= μουγκρητό

ΕΠΙΘΕΤΑ

fretus, a, um= αυτός που έχει εμπιστοσύνη

proximus, a, um = πολύ κοντινός, πλησιέστατος (υπερθετικός του propior<prope)

infestus, a, um= εχθρικός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

ipse, ipsa, ipsum (οριστ.)=ο ίδιος

quidam, quaedam, quoddam (αόριστη επιθ.) =κάποιος

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

ubi =όπου

ibi =εκεί

Prope =κοντά

Tum =τότε

foras=ανάποδα

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ex +ΑΦ=από (κίνηση από, απομάκρυνση)

in +ΑΙΤ =σε, προς (κίνηση προς τόπο)

ad +ΑΙΤ =σε, προς (κίνηση προς τόπο)

e (x) +ΑΦ=από (έξοδος από κατάσταση)

de +ΑΦ=για, λόγω, εξαιτίας (αιτία)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

sed (αντίθ)=αλλά

et (συμπλ.)=και

Ubi (χρον) = όταν, μόλις (προτερόχρονο),

postquam (χρον) =όταν, αφού(προτερόχρονο)

ΚΕΙΜΕΝΟ 19

Όταν ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος ήταν ύπατοι, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, ένας άνδρας από πολύ αριστοκρατική γενιά αλλά με χαρακτήρα πολύ διεστραμμένο, συνωμότησε εναντίον του κράτους. Τον ακολούθησαν κάποιοι επιφανείς αλλά αχρείοι άνδρες. Ο Κικέρωνας έδιωξε τον Κατιλίνα από τη Ρώμη. Οι σύντροφοί του συνελήφθησαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή. Ο ίδιος ο Κατιλίνας με το στρατό του, αφού νικήθηκε σε μάχη από τον Αντώνιο, τον άλλο ύπατο, σκοτώθηκε. Ο Γάιος Σαλλούστιος αναφέρει πως στην ίδια φονικότατη μάχη σκοτώθηκαν πολλοί ακόμα Ρωμαίοι στρατιώτες και πολλοί (άλλοι) τραυματίστηκαν βαριά.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

coniuro, -avi, -atum, -are 1 = **συνομοτώ**

consequor, consecutus sum, consecutum, consequi 3(αποθετικό)=**ακολουθώ**

expello, expuli, expulsum, -ere 3= **εκβάλλω, αποβάλλω, εκδιώκω**

deprehendo, deprehendi, deprehensum, -ere 3 = **συλλαμβάνω**

strangulo, -avi, -atum, -are 1 = **στραγγαλίζω**

vinco, vici, victum, -ere 3 = **νικώ**

interficio, interfeci, interfectum, -ere 3 -15 (inter+facio)=**σκοτώνω**

trado, tradidi, traditum, -ere 3(trad+ do)=**παραδίδω, αναφέρω**

occido, occidi, occisi, -ere 3= **σκοτώνω, φονεύω**

vulhero, -avi, -atum, -are 1 = **τραυματίζω**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

A΄ ΚΛΙΣΗ

Catilina, ae = **Κατιλίνας**

pugna, ae = **μάχη**

B΄ ΚΛΙΣΗ

Marcus, i = **Μάρκος**

Tullius, -ii και -i = **Τύλλιος**

Gaius, -ii και -i = **Γάιος**

Antonius, -ii και -i = **Αντώνιος**

Lucius, -ii και -i = **Λεύκιος**

Sergius, -ii και -i = **Σέργιος**

vir, -i = **άνδρας**

Λατινικά Β λυκείου|

ingenium, -ii και -i = πνεύμα, νους

socius, -ii και -i = σύντροφος

proelium, -ii και -i= μάχη

Sallustius, -ii και -i=Σαλούστιος

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Cicero, -onis(A)=Κικέρων

consul, -is (A)=ύπατος

genus, -eris (ΟΥΔ)=γένος, γενιά

urbs, urbis(Θ)=πόλη

carcer, carceris(A)=φυλακή

miles, militis(A)=στρατιώτης

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

exercitus, -us(A)=στρατός

Ε΄ ΚΛΙΣΗ

res, rei(Θ) = πράγμα (εδώ : res publica=πολιτεία)

ΕΠΙΘΕΤΑ

nobilissimus, a, um= αριστοκρατικότατος, πολύ ευγενικής καταγωγής (υπερθετικός του nobilis, is, e)

pravissimus, a, um=πολύ διεστραμμένος (υπερθετικός του pravus, a, um)

clarus, a, um =ένδοξος, λαμπρός

improbus, a,um= αχρείος

multus, a, um =πολύς

cruentissimus, a, um=φονικότατος (υπερθετικός του cruentus, a, um)

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ-ΑΝΤΩΝΥΜΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

quidam, quaedam, quoddam (αόριστη επιθ.) =κάποιος

alter, altera, alterum (αορ.-αντων.επίθετο)=ο άλλος

ipse, ipsa, ipsum (οριστ.)=ο ίδιος

suus, sua, suum (κτητ)=δικός του/τους

idem, eadem, idem (οριστ.)=ο ίδιος

ΕΠΤΑΡΗΜΑΤΑ

graviter = βαριά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

contra + AIT = εναντίον (εχθρική διάθεση)

a /ab /abs+AΦ=από (ποιητικό αίτιο)

in +AΦ : σε (στάση)

cum + AΦ=μαζί με, με (συνοδεία)

in +AΦ=σε (χρόνος)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

sed (αντιθ)=αλλά

etiam (συμπλ)=ακόμα, επιπλέον

autem (αντιθ)=πάλι, εξάλλου

ΚΕΙΜΕΝΟ 20

Στο πεντηκοστό έτος της ηλικίας του ο Κλαύδιος έγινε αυτοκράτορας χάρη σ' ένα παράδοξο και τυχαίο γεγονός. Όταν οι δολοφόνοι του Καλιγούλα τον έδιωξαν (από το Παλάτι) (όταν εκδιώχθηκε από τους δολοφόνους του Καλλιγούλα), αποσύρθηκε σε μια θερινή κατοικία, που ονομάζεται Ερμαίο. Λίγο αργότερα, τρομοκρατημένος από τα νέα της σφαγής, σύρθηκε προς το λιακωτό που ήταν πολύ κοντά του και κρύφτηκε ανάμεσα στα παραπετάσματα που κρεμόντουσαν μπροστά στην πόρτα. Ένας στρατιώτης που έτρεχε πέρα δώθε πρόσεξε τα πόδια του· τον αναγνώρισε που κρύβονταν· αφού τον τράβηξε έξω, τον προσαγόρευσε αυτοκράτορα. Από κει τον οδήγησε στους συντρόφους του. Από αυτούς μεταφέρθηκε στο στρατόπεδό τους σκυθρωπός και περιδεής, ενώ το πλήθος που τον συναντούσε τον λυπόταν σα να επρόκειτο να πεθάνει. Την επομένη ημέρα ο Κλαύδιος ανακηρύχθηκε αυτοκράτορας.

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

capio, cepi, captum, capere 3 -15= **πιάνω**

excludo, exclusi, exclusum, excludere 3 = **κλείνω απέξω, διώχνω**

recedo, recessi, recessum, recedere 3 = **αποσύρομαι**

exterreo, exterrui, exterritum, exterrere 2= **τρομοκρατώ**

prorepo, prorepsi, proreptum, prorepere 3 = **έρπω προς, σέρνομαι**

praetendo, praetendi, praetentum, praetendere 3 = **κρεμώ μπροστά**

abdo, abdidi, abditum, abdere 3 = **κρύβω**

discurro, discurri (discucurri), discursum, discurrere 3 = **τρέχω εδώ κι εκεί**

animadverto, animadverti, animadversum, animadvertere 3 = **παρατηρώ**

lateo, latui, - , latere 2= **κρύβομαι**

adgnosco, adgnovi, adgnitum, adgnoscere 3 = **αναγνωρίζω**

extraho, extraxi, extractum, extrahere 3 = **τραβάω έξω, παρατείνω**

saluto 1= **χαιρετίζω, προσαγορεύω**

adduco, adduxi, adductum, adducere 3 = **οδηγώ**

defero, detuli, delatum, deferre = **μεταφέρω**

morior, mortuus sum, mortuum, mori (αποθετικό) (**μετοχή μέλλοντα moriturus**),
3-15 = **πεθαίνω**

miseror (αποθετικό) 1= **οικτίρω, Θρηνώ**

fio, factus sum, fieri = **γίνομαι.**

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Caligula, ae = Καλιγούλας

diaeta, ae = εξοχική κατοικία

turba, ae = πλήθος

Β΄ ΚΛΙΣΗ

Claudius, ii/i = Κλαύδιος

annus, i = έτος

imperium, ii / i = εξουσία

Hermaeum, i = Ερμαίον

solarium, ii / i = λιακωτό

velum, i = παραπέτασμα, κουρτίνα

castra, orum (μόνο πληθ.) = στρατόπεδο

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

aetas, tis (γεν. πληθ. ium/um) = ηλικία

insidiator, is = συνομότης, δολοφόνος

nomen, nominis (O) = όνομα

rumor, is (A) = φήμη

caedes, is (Θ) = σφαγή

fores, is (Θ) = πόρτα

miles, militis (A) = στρατιώτης

pes, pedis (A) = πόδι

imperator, is (A) = αυτοκράτορας

commilito, nis (A) = συστρατιώτης

Δ΄ ΚΛΙΣΗ

casus, us = τυχαίο περιστατικό

Ε΄ ΚΛΙΣΗ

dies, diei (A) = ημέρα

ΕΠΤΙΘΕΤΑ

quinquagesimus, a, um = πεντηκοστός

mirabilis, is, e = θαυμαστός

paulus, a, um = λίγος

proximus, a, um = πολύ κοντινός, πλησιέστατος (υπερθετικός του *propior*<*prope*)

tristis, is, e = λυπημένος

trepidus, a, um = περιδεής, κατατρομαγμένος

obvius, a, ut=αντίθετος

posterus, a, ut= ύστερος, επόμενος

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

suus, sua, suum (κτητ)=δικός του/τους

quidam, quaedam, quoddam (αόριστη επιθ.) =κάποιος

qui, quae, quod (αναφορική) =ο οποίος

ego(προσ)=εγώ

is, ea, id (οριστ.)=αυτός

hic, haec, hoc (δεικτ.)=αυτός

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

post =μετά

Hinc =από εκεί

quasi (παραβολικό) =σαν, σαν να

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

a /ab /abs+AΦ=από (ποιητικό αίτιο)

in +AIT =σε, προς (κίνηση προς τόπο)

ad +AIT=σε, προς (κίνηση προς τόπο / πρόσωπο)

inter +AIT=ανάμεσα σε (τόπος)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (συμπλ.)=και

dum (χρον)=ενώ, καθώς (σύγχρονο)

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΧΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

1. **sum, fui, - , esse**=είμαι
2. **absum, afui, abesse** = απουσιάζω
3. **possum, potui, - , posse** = μπορώ
4. **fero, tuli, latum, ferre** = φέρω, υπομένω. **fertur** (απρόσωπο) = λέγεται
5. **defero, detuli, delatum, deferre** = μεταφέρω (de+fero)
6. **refero, retuli (rettuli), relatum, referre** = παραδίδω, αναφέρω (re+fero)
7. **transfero, transtuli, translatum, transferre** = μεταφέρω (trans+fero)
8. **fio, factus sum, fieri** = γίνομαι.
9. **eo - ii (ivi)- itum- ire**=πηγαίνω, προχωρώ
10. **pereo - perii- peritum- perire**= χάνομαι, πεθαίνω (per+eo)
11. **redeo - redii - redditum - redire** = επιστρέφω (red+eo)
12. **transeo, transi(v)i, transitum, transire (trans-eo)**=περνώ, διέρχομαι/διασχίζω (trans+eo)
13. **coepi, coepisse (ελλειπτικό)**=αρχίζω
14. **orior, ortus sum, ortum, oriri (αποθετικό) 4** (μετοχή μέλλοντα oriturus)= ανατέλλω, γεννιέμαι

ΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ 4 ΣΥΖΥΓΙΩΝ

1. abdo, abdidi, abditum, abdere 3 = κρύβω (ab+do)	
2. accidit - accidit - - - accidere 3= συμβαίνει	
3. accido - accidi - - - accidere 3= πέφτω (συνήθως το ρήμα απρόσωπο :	
4. accipio, accepi, acceptum, -ere 3-15 (ab+capio) = δέχομαι, μαθαίνω (ab+capio)	3-15
5. adduco, adduxi, adductum, adducere 3 = οδηγώ	

(ad+duco)	
6. adgnosco, adgnovi, adgnitum, adgnoscere 3 = αναγνωρίζω (ad+gnosco)	
7. adimo, ademi, ademptum, adimere 3 = αφαιρώ	
8. adligo, -avi, -atum, -are 1= δένω	
9. admoneo, admonui, admonitum, -ere 2= συμβουλεύω	
10. adporto, -avi, -atum, -are 1= παίρνω μαζί μου	
11. advento, -avi, -atum, -are 1= πλησιάζω	
12. advolo, -avi, -atum, -are 1= καταφθάνω, σπεύδω πετώντας	
13. afficio (adficio), affeci (adfeci), affectum (adfectum), afficere (adficere) 3 - 15= περιβάλλω (ad+facio)	3-15
14. amitto - amisi - amissum - amittere 3= χάνω (a+mitto)	
15. amo, -avi, -atum, -are 1 = αγαπώ	
16. amoveo, amovi, amotum, -ere 2 (a+moveo) = απομακρύνω (a+moveo)	
17. animadverto, animadverti, animadversum, animadvertere 3 = παρατηρώ	
18. aperio, aperui, apertum, aperire 4 = ανοίγω, αποκαλύπτω	
19. appareo, apparui, apparitum, apparere 2= εμφανίζομαι	
20. appello, avi, -atum, -are 1= ονομάζω	
21. appropinquuo, -avi, -atum, -are 1= πλησιάζω	
22. arbitror, arbitratus sum, arbitratum, -ari 1 (αποθετικό) = νομίζω	αποθετικό
23. aspicio, aspexi, aspectum, aspicere 3 - 15 = κοιτάζω (a+specio).	3-15
24. audio, audivi, auditum, audire 4 = ακούω	
25. averto, averti, aversum, -ere 3 (a+verto) = βγάζω κάποιον από το δρόμο του (a+verto)	
26. capiro, cepi, captum, capere 3 - 15= πιάνω	3-15
27. caveo, cavi, cautum, -ere 2= φυλάγομαι, προσέχω	

28.	cerno, crevi, cretum, cernere 3 = διακρίνω. (Οι συντελικοί χρόνοι της μέσης φωνής του ρήματος αναπληρώνονται απ' τους αντίστοιχους του ρήματος <i>con-</i> spicior: παρακείμενος <i>conspectus sum</i> , υπερσυντέλικος <i>conspectus eram</i> , συντελεσμένος μέλλοντας <i>conspectus ero</i> .)	
29.	certo, -avi, -atum, -are 1=συναγωνίζομαι	
30.	claudio, clausi, clausum, -ere 3=κλείνω	
31.	cogito, -avi, -atum, -are 1=σκέπτομαι	
32.	comparo, -avi, -atum, -are 1=συγκρίνω	
33.	compleo, -evi, -etum -ere 2=συμπληρώνω	
34.	compono, composui, compositum, -ere 3 =σταματώ, τελειώνω (εδώ : <i>compono bellum</i> = τελειώνω τον πόλεμο) (cum+pono)	
35.	comprehendo, comprehendendi, comprehensum, comprehendere 3 = συλλαμβάνω	
36.	concipio, concepi, conceptum, concipere 3-15 = συλλαμβάνω (cum+capio)	3-15
37.	concito, -avi, -atum, -are 1= ξεσηκώνω	
38.	concutio, concussi, concussum, concutere 3-15 = συνταράζω (cum+quatio)	3-15
39.	condo, condidi, conditum, condere 3 = χτίζω (cum+do)	
40.	confirmo, -avi, -atum, -are 1= επιβεβαιώνω	
41.	confugio, confugi, -, configere 3 -15= καταφεύγω	3-15
42.	confundo, confudi, confusum, confundere 3 = συγχέω	
43.	coniuro, -avi, -atum, -are 1=συνομοτώ	
44.	conloco, -avi, -atum, -are 1= εγκαθιστώ	
45.	conor, conatus sum, conatum, conari 1 (αποθετικό) = προσπαθώ	αποθετικό
46.	consequor, consecutus sum, consecutum, consequi 3(αποθετικό)=ακολουθώ	αποθετικό
47.	consido, consedi, consessum, considere 3 = κάθομαι	
48.	consisto - constiti, -, consistere 3 = συνίσταμαι,	

περιορίζομαι	
49. constituo, constitui, constitutum, constituere 3 = αναδιοργανώνω, αποφασίζω	
50. consulto, -avi, -atum, -are 1=φροντίζω για	
51. contineo - continui - contentum - continere 2= συγκρατώ, στερεώνω	
52. contundo, contudi, contusum, -ere 3= συντρίβω	
53. converto, converti, conversum, -ere 3 = γυρίζω προς τα πίσω (cum+verto)	
54. creo-creavi-creatum-creare 1= εκλέγω	
55. cupio, cupivi (cupii), cupitum, cupere 3 -15= επιθυμώ	3-15
56. curo-avi, -atum, -are 1=φροντίζω	
57. curro - cucurri - cursum - currere 3= τρέχω	
58. debeo, debui, debitum, -ere 2= οφείλω, πρέπει	
59. deficio - defeci - defectum - deficere 3-15= χάνομαι, παθαίνω έκλειψη (de+facio)	3-15
60. deleo, delevi, deletum, -ere 2=καταστρέφω, σκοτώνω	
61. deligo, delegi, delectum, diligere 3 = εκλέγω	
62. deploro, -avi, -atum, -are 1 =θρηνώ	
63. deprehendo, deprehendi, deprehensum, -ere 3 =συλλαμβάνω	
64. desidero, -avi, -atum, -are 1 =επιθυμώ	
65. desilio, desilui, desultum, -ire 4 =πηδώ	
66. dico, dixi, dictum, dicere 3 = λέγω	
67. dimico, -avi, -atum, -are 1=αγωνίζομαι	
68. discedo, discessi, discessum, discedere 3 = σκορπίζομαι, φεύγω	
69. discurro, discurre (discucurri), discursum, discurrere 3 = τρέχω εδώ κι εκεί (dis+curro)	
70. disputo, -avi, -atum, -are 1 = μιλώ για	
71. do - dedi - datum - dare 1 =δίνω	
72. dormio, dormivi, dormitum, dormire 4 = κοιμάμαι	

73.	effemino, -avi, -atum, -are 1= εκθηλύνω	
74.	enoto, -avi, -atum, -are 1= κρατώ σημειώσεις	
75.	erro, -avi, -atum, -are 1= περιπλανιέμαι	
76.	excito, -avi, -atum, -are 1= ξεσηκώνω, αποκαθιστώ	
77.	excludo, exclusi, exclusum, excludere 3 = κλείνω απέξω, διώχνω	
78.	excrucio, -avi, -atum, -are 1 = βασανίζω	
79.	existimo, -avi, -atum, -are 1= νομίζω	
80.	expedio, -ivi, -itum, -ire 4= απελευθερώνω (εδώ : me expedio= αποφεύγω, ξεφεύγω)	
81.	expello, expuli, expulsum, -ere 3= εκβάλλω, αποβάλλω, εκδιώκω	
82.	expugno, -avi, -atum, -are 1 = κυριεύω	
83.	exspiro, -avi, -atum, -are 1 = ξεψυχώ, πεθαίνω	
84.	exterreo, exterrui, exterritum, exterrere 2= τρομοκρατώ	
85.	extraho, extraxi, extractum, extrahere 3 = τραβάω έξω (ex+traho)	
86.	exulo, -avi, -atum, -are 1 = είμαι εξόριστος	
87.	ingo, finxi, fictum, fingere 3 = πλάθω	
88.	foveo, fovi, fotum, -ere 2= περιβάλλω με αγάπη	
89.	fugio, fugi, fugitum, fugere 3-15 = φεύγω	3-15
90.	fundo, -avi, -atum, -are 1 = ιδρύω	
91.	gaudeo, gavisus sum, -ere (ημιαποθετικό) 2= χαίρομαι	ημιαποθετικό
92.	gero, gessi, gestum, gerere 3 = διεξάγω	
93.	habeo, habui, habitum, habere 2= έχω, θεωρώ	
94.	hiemo, -avi, -atum, -are 1= ξεχειμωνιάζω	
95.	honoro, -avi, -atum, -are 1= τιμώ	
96.	iaceo, iacui, (iacitum), -ere 2= κείμαι, βρίσκομαι	
97.	impero, -avi, -atum, -are 1= διατάζω	
98.	impono, imposui, impositum, -ere 3= επιβάλλω	

99. importo, -avi, -atum, -are 1= εισάγω		
100. inclamo, -avi, -atum, -are 1= φωνάζω		
101. interficio, interfeci, interfectum, -ere 3 -15 =σκοτώνω(inter+facio)	3-15	
102. interrogo, -avi,-atum, -are 1=ρωτώ		
103. invado - invasi - invasum - invadere 3= εισχωρώ, καταλαμβάνω		
104. invenio, inveni, inventum, invenire 4 = βρίσκω (in+venio)		
105. iubeo, iussi, iussum, iubere 2= διατάζω		
106. laedo, laesi, laesum, laedere 3 = προσβάλλω		
107. lateo, latui, - , latere 2= κρύβομαι		
108. lavo , lavi , lautum (lavatum) , lavare 1= πλένω		
109. libero, -avi, -atum, -are 1=απελευθερώνω		
110. licet , licuit (licitum est), -ere 3 (απρόσωπο)=είναι δυνατό, επιτρέπεται		
111. miseror, -atus sum, -atum, -ari (αποθετικό) 1= οικτίρω, Θρηνώ	αποθετικό	
112. mitto, misi, missum, mittere 3 = στέλνω, ρίχνω		
113. morior, mortuus sum, mortuum, mori (αποθετικό) (μετοχή μέλλοντα moriturus), 3-15 = πεθαίνω	3-15, αποθετικό	
114. moveo, movi, motum, -ere 2= κινώ		
115. munio, munivi, munitum, -ire 4=οχυρώνω		
116. narro, -avi, -atum, -are 1 =αφηγούμαι		
117. nascor, natus sum (μετοχή μέλλοντα nasciturus), natum, nasci (αποθετικό) 3 = γεννιέμαι	αποθετικό	
118. navigo, -avi, -atum,-are 1 =πλέω		
119. noceo, nocui, nocitum, -ere 2= βλάπτω		
120. nuntio, -avi, -atum, -are 1= αναγγέλλω		
121. nutrio, nutrivi, nutritum, nutrire 4 = (ανα)τρέφω		
122. obsigno, -avi, -atum, -are 1= υπογράφω και σφραγίζω		
123. obtingit - obtigit - obtingere (απρόσωπο) 3= μου λαχαίνει να		

124. occido, occidi, occisum, occidere 3 = σκοτώνω	
125. occupo, -avi, -atum, -are 1 = καταλαμβάνω	
126. occurro, occurri (occucurri), occursum, occurrere 3 = επιτίθεμαι (ob+curro)	
127. oppugno, -avi, -atum, -are 1 = πολιορκώ	
128. pario, peperi, partum, -ere 3-15 μτχ. Μελ. pariturus=γεννώ	3-15
129. paro, -avi, -atum, -are 1= ετοιμάζω	
130. perdo, perdidi, perditum, perdere 3 = χάνω (per+do)	
131. pergo, perrexi, perrectum, pergere 3 = κατευθύνομαι προς	
132. perpetro, -avi, -atum, -are 1= διαπράττω	
133. perturbo, -avi, -atum, -are 1=ταράζω	
134. placeo, placui, placitum, -ere 2= αρέσω	
135. pono- posui - positum - ponere 3= τοποθετώ	
136. porto, -avi, -atum, -are 1 = μεταφέρω	
137. possideo, possedi, possessum, -ere 2=κατέχω	
138. praedico, -avi, -atum, -are 1 = διακηρύσσω	
139. praesumo - praesumpsi - praesumptum - praesumere 3= προγεύομαι	
140. praetendo, praetendi, praetentum, praetendere 3 = κρεμώ μπροστά	
141. produco, produxi, productum, producere 3 = οδηγώ μπροστά (pro+duco)	
142. proelior, proeliatus sum, proeliatum, -ari 1 (αποθετικό) = πολεμώ	αποθετικό
143. profligo, -avi, -atum, -are 1=κατατροπώνω	
144. prohibeo, prohibui, prohibitum, -ere 2 (pro+habeo) = εμποδίζω (pro+habeo)	
145. proicio, proieci, projectum, proicere 3-15 = ρίχνω, καταθέτω (pro+iacio)	3-15
146. propulso, -avi, -atum, -are 1=απωθώ, απομακρύνω	

147. prorepo, prorepsi, proreptum, prorepere 3 = έρπω προς, σέρνομαι	
148. punio, punivi, punitum, punire 4 = τιμωρώ	
149. queror, questus sum, questum, queri (αποθετικό) 3 = παραπονιέμαι	αποθετικό
150. recedo, recessi, recessum, recedere 3 = αποσύρομαι	
151. reficio, refeci, refection, reficere 3 -15 = ξεκουράζω (re+facio)	3-15
152. remaneo, remansi, remansum, -ere 2= παραμένω	
153. remollesco , - , - , remollescere (εναρκτικό) 3 = γίνομαι μαλθακός	
154. renarro, -avi, -atum, -are 1 =διηγούμαι από την αρχή	
155. reporto, -avi, -atum, -are 1= κερδίζω	
156. repugno, -avi, -atum, -are 1=αντιμάχομαι, αντιστέκομαι	
157. respondeo - respondi - responsum - respondere 2= απαντώ	
158. restituo, restitui, restitutum, -ere 3= αποκαθιστώ	
159. revoco, -avi, -atum, -are 1=ανακαλώ, καλώ πίσω	
160. saluto, -avi, -atum, -are 1=χαιρετίζω, προσαγορεύω	
161. scriptito, -avi, -atum, -are 1=γράφω συχνά	
162. sedeo, sedi, sessum, -ere 3=κάθομαι	
163. seiungo, seiunxi, seiunctum, -ere 3=ενώνω	
164. sentio, sensi, sensum, sentire 4 = καταλαβαίνω	
165. servo, servavi, servatum, servare 1 = τηρώ, φυλάω	
166. sino, sivi, situm, sinere 3 = αφήνω, επιτρέπω	
167. soleo, solitus sum, solitum, -ere 2 (ημιαποθετικό) = συνηθίζω	ημιαποθετ ικό
168. somnio, -avi, -atum, -are 1= ονειρεύομαι	
169. sto - steti - statum - stare 1= στέκομαι	
170. strangulo, -avi, -atum, -are 1=στραγγαλίζω	
171. studeo, studui, - , studere 2 = ασχολούμαι	
172. stupeo, stupui, - , -ere 2=θαμπώνομαι	

173. **supero, -avi, -atum, -are** 1 = νικώ
174. **teneo, tenui, tentum, tenere** 2 = κρατώ (: με teneo=διαμένω)
175. **trado, tradidi, traditum, tradere** 3 = παραδίδω,
αναφέρω (tra+do)
176. **traho, traxi, tractum, trahere** 3 = τραβώ
177. **turbo, -avi, -atum, -are** 1 = ταράζω
178. **urgeo, ursi, -, -ere** 2 = σπρώχνω, στέλνω
179. **valeo, valui, -, -ere** 2 (μτχ.μελ.valitus)= υγιαίνω
180. **venio, veni, ventum, venire** 4 = έρχομαι
181. **verto, verti, versum, vertere** 3 = στρέφω, γυρίζω
182. **video, vidi, visum, videre** 2 = βλέπω
183. **vinco - vici - victum - vincere** 3= νικώ
184. **vulnero, -avi, -atum, -are** 1=τραυματίζω